

Názov výstavy: **Fraňo Štefunktó – Tretí rozmer premenlivej doby**
Termín výstavy: **25/5/2023 – 26/8/2023**

Slávnostná vernisáž výstavy pri príležitosti štyridsiateho výročia založenia Turčianskej galérie v Martine.

Miesto a čas konania: záhrada Turčianskej galérie v Martine o 17.00 h.

kurátori: Adam Galko, Patrik Krajčovič

architektúra výstavy: Jakub Tóth, Martin Kubina

grafický dizajn: Barbora Bohušová

3D skeny: Mário Nguyen

diela zo zbierok:

Turčianska galéria v Martine, Galéria Jána Koniarka v Trnave, Slovenská národná galéria, Slovenské národné múzeum, Slovenská národná knižnica, Galéria mesta Bratislavy, Stredoslovenská galéria v Banskej Bystrici, Liptovská galéria P. M. Bohúňa v Liptovskom Mikuláši, Oravská galéria v Dolnom Kubíne a zo súkromných zbierok

fotografie:

Slovenská národná knižnica – Literárny archív, Dokumentačný fond Turčianskej galérie v Martine, Archív výtvarného umenia Slovenskej národnej galérie

hlavný organizátor výstavy:

Turčianska galéria v Martine v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja

spoluorganizátor výstavy:

Galéria Jána Koniarka v Trnave v zriaďovateľskej pôsobnosti Trnavského samosprávneho kraja

Hudobný hosť: Hudba z Marsu

Výstavu z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia. Fond na podporu umenia je hlavným partnerom výstavy.

Výstava je realizovaná pod záštitou predsedníčky Žilinského samosprávneho kraja Eriky Jurinovej a primátora mesta Martin Jána Danka.

Výstava Fraňa Štefunka (1903 – 1974) predstavuje súborné dielo sochára, zakladateľa slovenskej sochárskej moderny, ktorého tvorba sa začala odvíjať od začiatku 30. rokov minulého storočia. Malé plastiky, portréty osobností, ale aj návrhy na monumentálne diela vo verejnom priestore reflektujú príbeh jedného človeka na pozadí veľkých národných dejín a politických zmien. Rodák z Vlčkoviec pri Trnave prichádza v roku 1932 po absolvovaní úžitkovej sochárskej tvorby na Umeleckopriemyselnej škole v Prahe do Martina, kde vo svojom ateliéri začína modelovať prvé osobnosti národnej histórie. Jeho tvorba tak reflektuje dejiny od prvej Československej republiky cez obdobie Slovenského štátu, Národného povstania, po obdobie normalizácie v novom totalitnom zriadení. Príbeh sochára však nie je len trojrozmerným modelom dejinných udalostí. Ukazuje aj príbeh sochárskeho hľadania od moderného tvaru, ovplyvneného českým sociálnym civilizmom, po rôzne výrazy realizmu. Výstava tiež približuje sochárske dielo cez témy ovplyvnené okrem verejných zákaziek aj vlastným zánietením a osudom autora. Dobové kontexty tak sprevádzajú priateľstvá s osobnosťami slovenskej kultúry, úprimný vzťah sochára k slovenskej poézii, ľudovému umeniu, zapálenie pre tvorbu verejného priestoru, ako aj účasť autora v povstaní a vyrovnávanie sa s tragickými udalosťami svetovej vojny. Prezentácia rozsiahleho diela poodhaľuje osobnosť Fraňa Štefunka ako sochára, portrétistu, priekopníka trojštvrťinovej figúry, monumentalistu, medailéra ale aj človeka, ktorý zhmotňoval svoj príbeh na pozadí rýchlo meniacej sa doby.

„Vekom si človek navykne na všetko reagovať po sochársky – pomaly a neskoro.“

Fraňo Štefunko, 18.3.1943

